

Ролева гра є однією з форм організації мовленнєвої ситуації, що використовується в навчальних цілях. Її втілення в навчальному процесі сприяє досягненню цілей навчання діалогічному мовленню і розширеному монологічному висловленню, активізації мовленнєво-мисленнєвій діяльності студентів, формуванню у них навичок і умінь самостійного вираження лексики.

О. О. Кузнєцова, викладач,
кафедра іноземних мов ФЕФ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Університетська підготовка спеціаліста передбачає формування і розвиток навичок використання як мінімум однієї з світових мов як засобу професійної комунікації в різноманітних її формах. Ці навички формуються і вдосконалюються на професійно-орієнтованих курсах іноземних мов (ІМ) під керівництвом викладачів кафедр ІМ, які обслуговують немовленнєві спеціальності університетів. Особливості навчання професійно-орієнтованому володінню ІМ визначають специфічність компетентності викладача кафедри ІМ. Специфічність компетентності викладачів диктує необхідність організації їхньої безперервної професійної підготовки на післявузівському етапі.

Професійна компетентність представляє собою складне поєднання певних атрибутів особистості (компетенцій), які дозволяють успішно виконувати деяку роль, прийняту на себе особистістю, і пов'язані з нею функції (Preston & Walker, 1993).

Діяльність викладача професійно-орієнтованого курсу ІМ відмічена специфічними якостями, які визначаються основною професійною задачею, яка полягає в навчанні студентів ВНЗ різноманітних спеціальностей, професійно-орієнтованому володінню ІМ, тобто у формуванні в них знань, умінь, навичок та якостей, які дозволять майбутнім спеціалістам вирішувати професійно та особисто важливі задачі за допомогою ІМ.

Основними характеристиками діяльності викладача професійно-орієнтованого курсу ІМ є:

- 1) досить великий масштаб методичної роботи;

2) значно збільшена інформаційна насиченість за рахунок необхідних спеціалізованих знань;

3) комунікативність, ускладнена спеціалізованою (професійно-орієнтованою) тематикою;

4) значні витрати праці і часу в процесі підготовки до практичних занять.

Успішна реалізація педагогічних функцій викладача професійно-орієнтованого курсу ІМ «передбачає володіння відповідної до них системою загальнопедагогічних і методичних умінь і необхідним об'ємом знань».

У структурі діяльності виділяються три рівні: 1) збуджувально-емоційний, 2) орієнтовно-дослідницький (аналітично-синтетичний) і 3) виконавчий; кожен рівень характеризується певним, характерним тільки для нього, змістом та формами здійснення діяльності.

Для реалізації кожного рівня професійної діяльності викладача ІМ необхідний певний набір компетенцій, який забезпечує успішність виконання певних дій і діяльності в цілому. Цей набір формується на вузівському етапі освіти в результаті психолого-педагогічної і спеціальної підготовки.

Для здійснення всіх рівнів діяльності викладача професійно-орієнтованого курсу ІМ необхідними є не тільки компетенції викладача, які формуються на вузівському етапі освіти (первинні компетенції), але й сформовані на їхній основі (вторинні) компетенції, а також деяка специфічна компетенція.

Компетенції викладача професійно-орієнтованого курсу ІМ включають в себе:

1) психолого-педагогічну компетенцію як синтез знань, умінь і навичок в області педагогіки і психології вищої школи, на основі яких формуються якості, які дозволяють вирішувати проблеми навчання, виховання і розвитку студентів;

2) теоретико-лінгвістичну компетенцію, яка поєднує літературознавчі, країнознавчі і лінгвокраїнознавчі знання, а також знання особливостей професійно-орієнтованого іншомовного дискурсу;

3) лінгвометодичну компетенцію, тобто знання, вміння і навички, які забезпечують навчання професійно-орієнтованому володінню ІМ;

4) дидактико-комунікативну компетенцію, необхідну для реалізації навчального спілкування у навчальному процесі;

5) специфічну компетенцію, яка включає в себе знання основ майбутньої спеціальності студентів і основ використовуваних у ній операційних технологій.

Вище перелічені компетенції складають компетентність викладача професійно-орієнтованого курсу ІМ, на основі якого він здійснює свої педагогічні функції і вирішує поставлені перед ним професійні задачі.

Т. П. Лавриненко, старш. викл.,
кафедра іноземних
мов факультету маркетингу

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

На сучасному етапі розвитку вищої освіти України у навчальному процесі широко використовуються тестові завдання, зокрема, і при вивченні англійської мови. Проте методичні проблеми їх створення та застосування потребують вдосконалення та критичного обговорення.

Які характерні ознаки гарного мовного тесту? Яка повинна бути його структура? Які критерії оцінки виконання тесту? При практичному використанні тестів виникає багато інших питань, серед яких провідне місце займають проблеми структури тесту та критерії оцінювання.

Теми тестів охоплюють, як правило, увесь курс вивчення англійської мови в університеті і підготовлені з урахуванням досвіду викладання підготовки студента. В процесі тестування виявляється не тільки ступінь засвоєння матеріалу студентом, але і можливість розробки методів вдосконалення його опанування. Структура тесту повинна включати 4 основні компоненти: oral — усне тестування; written — письмове тестування; reading and listening — тестування по читанню та аудіюванню.

При складанні тестів у викладача виникає можливість підсилити потенціал програмного матеріалу курсу за рахунок: вибору матеріалу; достовірності матеріалу його наближеності до реалій життя; індивідуалізації завдань, які не заважають вільному мовленню, змістовності матеріалу та його інформаційній цінності.

Таким чином, застосування тестів при вивченні англійської мови виконує не лише контролюючу функцію виконання завдань студентами, а й збагачує форми її вивчення та об'єктивність оцінювання.